

KURATORIUM OŚWIATY
W KRAKOWIE

Małopolski Konkurs Historyczny

dla uczniów szkół podstawowych
województwa małopolskiego
w roku szkolnym 2019/2020

„Polska i Polacy w czasie II wojny światowej”

28 luty 2020 roku

Etap wojewódzki

Klucz odpowiedzi

Zadanie 1 (4 punkty)

1. Zikkurat (Ziggurat) to w starożytnej Mezopotamii budowla w kształcie czworoboka na szczycie której znajdowała się świątynia, budowana z kamienia. (**Falsz**)
2. Kodeks Justyniana to kodyfikacja prawa rzymskiego przygotowana przez cesarza Justyniana Wielkiego w okresie pryncypatu. (**Falsz**)
3. Cesarz Otto III był zwolennikiem odnowienia Cesarstwa Bizantyjskiego, któremu miały podlegać Germania, Italia, Galia oraz Sclavinia. (**Falsz**)
4. Ucieczka Mahometa z Medyny to Mekki, która miała miejsce w 622 roku dała początek nowej erze muzułmańskiej. (**Falsz**)

Zadanie 2 (1 punkt)

Uporządkuj chronologicznie wydarzenia:

- A. Zdobycie Konstantynopola przez Turków Osmańskich
- B. Wynalezienie druku (ruchomej czcionki) przez Jana Gutenberga
- C. Odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba
- D. Akt supremacji i ustanowienie Henryka VIII głową kościoła anglikańskiego

1 B, 2 A, 3 C, 4 D

Zadanie 3 (3 punkty)

- A. Unia (personalna)
- B. Kontrreformacja
- C. Kulturkampf (Walka o kulturę)

Zadanie 4 (4 punkty)

Uzupełnij tabelkę podając brakujące informacje:

Bitwa	Wojny Rzeczypospolitej w XVII wieku z
Chocim	Turcją / C
Kirchholm	Szwecją / D
Kłuszyn	Rosją / A
Beresteczko	Kozakami / B

Zadanie 5 (1 punkt)

Wszyscy otrzymali Literacką Nagrodę Nobla (Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury)

Zadanie 6 (2 punkty)

A.

1794

B.

1791

Zadanie 7 (5 punktów)

1. Litwa była krajem, gdzie schronienie znalazło najmniej polskich żołnierzy po kampanii 1939 roku. **(Falsz)**
2. Marian Rejewski, Henryk Zygalski i Jerzy Różycki, dzięki którym odkryto tajemnicę Enigmy, dotarli do Wielkiej Brytanii i kontynuowali swoje prace. **(Falsz)**
3. Zgodnie z umową zawartą z Wielką Brytanią rząd polski przejmował w dzierżawę okręty brytyjskie. Pierwszym z nich był „Piorun” **(Falsz)**
4. Pomimo usilnych starań władz polskich, przez cały okres wojny nie udało się uwolnić internowanych w Szwajcarii żołnierzy 2 Dywizji Strzelców Pieszych. **(Prawda)**
5. O olbrzymim wkładzie Polaków w działania wojenne Aliantów świadczył również fakt, że ponad połowa raportów wywiadowczych z okupowanej Europy pochodziła ze źródeł polskich. **(Falsz)**

Zadanie 8 (4 punkty)

Masowe deportacje ludności polskiej z terenów II RP będących pod okupacją radziecką w latach 1939-1941 zostały przeprowadzone w czterech głównych falach. Podaj miesiąc i rok każdej z tych deportacji:

- 1) **Luty 1940**
- 2) **Kwiecień 1940**
- 3) **Czerwiec 1940 (od maja do lipca 1940)**
- 4) **Maj-czerwiec 1941**

Zadanie 9 (4 punkty)

Podaj w jakich krajach (poza Afryką) znajdowały się główne skupiska uchodźców polskich ze Związku Radzieckiego w latach 1942-1945:

- a) **Meksyk**
- b) **Iran**
- c) **Indie**
- d) **Nowa Zelandia**

Zadanie 10 (1 punkt)

Obozy i osiedla uchodźców polskich w Afryce, w grudniu 1944 roku znajdowały się (podkreśl poprawną odpowiedź):

- a) **Rodezji Południowej, Tanganice i Ugandzie**
- b) Rodezji Północnej, Kenii i Kongo
- c) Związku Południowej Afryki, Tanganice i Madagaskarze

Zadanie 11 (4 punkty)

Uzupełnij poniższy tekst:

„Obszary okupowanej Polski stały się rezerwuarem siły roboczej dla niemieckiej gospodarki wojennej. [...] Do jesieni 1944 roku do pracy w Niemczech wywieziono z ziem zaanektowanych przez III Rzeszę (podaj nazwę tych ziem) **A/ Kraj Warty** ponad 670 tys. Polaków. Do tej grupy należałoby zaliczyć wywiezionych z zachodniej Polski robotników tzw. innej narodowości (podaj nazwę narodowości) **B/ Kaszubów** oraz **C/ Mazurów**. 23,5 tys Polaków zostało ponadto wysłanych w ramach specjalnej akcji na zachód Europy do (podaj kraj) **D/ Francja**.

Zadanie 12 (3 punkty)

Uzupełnij tekst:

„Na terenie Generalnego Gubernatorstwa banknoty Banku Emisyjnego popularnie zwane (podaj nazwę) **młynarkami** od nazwiska profesora Feliksa (podaj nazwisko) **Młynarskiego**, prezesa Banku posiadały nominały 1,2,5,10, 20, 50, 100 i 500, który to banknot nazywany był (podaj nazwę) **„góral”**.”

Zadanie 13 (4 punkty)

A. Na terenie Generalnego Gubernatorstwa w 1944 roku obowiązywał:

1. 40 godzinny tydzień pracy
2. 50 godzinny tydzień pracy
3. **60 godzinny tydzień pracy**

B. Arbeitskarte, którą Niemcy wprowadzili 15 stycznia 1941 roku potwierdzała, że osoba ją posiadająca jest:

1. Bumelantem
2. **Posiadająca stałą pracę**
3. Poszukującym pracy

C. Konsumy to:

1. Dożywianie w fabrycznych stołówkach
2. Dodatkowe bony na żywność
3. **Sklepy z tanimi, dotowanymi towarami żywnościowymi**

D. Pochłupka z kitem to określenie w Generalnym Gubernatorstwie na:

1. Zupę z ziemniakami
2. **Zupę z kaszą ugotowaną na gęsto**
3. Zupę z ryżem

Zadanie 14 (3 punkty)

1. Skutkiem zorganizowanej w Wannsee konferencji było rozpoczęcie na wiosnę 1942 roku „Aktion Reinhardt”. (**Prawda**)
2. Akcję wspomagania i ukrywania Żydów koordynował od września 1942 roku Tymczasowy Komitet Pomocy Żydom pod przewodnictwem Ireny Sendlerowej. (**Falsz**)
3. W likwidowanym stopniowo warszawskim getcie istniały dwie organizacje zbrojne: Żydowski Związek Militarny i Żydowska Organizacja Bojowa. (**Falsz**)

Zadanie 15 (5 punktów)

Dopasuj pojęcia:

Smutniak	Chleb - D
Szmatławiec	Goniec Krakowski - C
Szperak	Szmugler - B
Koza	Żeliwny piecyk z długą rurą - E
Peleryniarz	Robotnik żyjący z wynoszenia towarów poza bramę fabryczną - A

- A. Robotnik żyjący z wynoszenia towarów poza bramę fabryczną
- B. Szmugler
- C. Goniec Krakowski
- D. Chleb
- E. Żeliwny piecyk z długą rurą
- F. Reflektor

Zadanie 16 (5 punktów)

Uzupełnij tekst:

„Jako obszar kolonialnego eksperymentu w ramach „Planu wschodniego” wytypowano (podaj obszar/teren) **Zamojszczyznę**, gdzie od (miesiąc i rok) **września 1942 roku (listopada 1942)** rozpoczęto, przeprowadzoną przez Niemców w dwóch fazach akcję wysiedleńczą zakończoną fiaskiem na skutek działań prowadzonych przez BCH i AK. Innym przykładem braku skuteczności polityki okupacyjnej były działania niemieckie na Podhalu, gdzie próbowano lansować tezę o etnicznej odrębności jej mieszkańców, tworząc tzw. (podaj nazwę) **Goralenvolk**. Po powołaniu Komitetu Góralskiego na czele którego stanął (podaj imię i nazwisko) **Wacław Krzeptowski** odrębną listę narodową podpisało niewiele osób. Nie udało się również Niemcom pozyskać do współpracy polskich polityków, czego przykładem był (podaj imię i nazwisko) **Wincenty Witos**, który spędził okupację w domowym areszcie w rodzimych Wierchosławicach.

Zadanie 17 (2 punkty)

A. Pomnik Adama Mickiewicza w Krakowie (1 pkt)

B. Pomnik Fryderyka Chopina (Szopena) w Warszawie (1 pkt)

Zadanie 18 (1 punkt)

Uporządkuj chronologicznie:

- A. Publikacja manifestu „O co walczy naród polski”.
- B. Utworzenie Rady Jedności Narodowej, będącej namiastką parlamentu.
- C. Rozpoczęcie przez Armię Czerwoną operacji „Bagration”.
- D. Powołanie Krajowej Rady Narodowej

1 D, 2B, 3A, 4C.

Zadanie 19 (3 punkty)

Dopasuj osoby do zamieszczonych wypowiedzi:

- A. „Powinniśmy witać radzieckie oddziały nie tylko jako naszych sojuszników, walczących przeciw wspólnemu wrogowi, ale także jako naszych własnych sojuszników”.
- B. „Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego zamierza utworzyć administrację na terenach polskich, i mam nadzieję, że tak się stanie. Nie znaleźliśmy na terenie Polski innych sił zdolnych utworzyć polską administrację. Tak zwane państwo podziemne, kierowane przez rząd polski w Londynie, okazało się słabe i pozbawione wpływów”.
- C. „Przyjaciele, pod wpływem propagandy wrogiej AK, podejrzewają, że tak centrala, jak dowództwo AK nie panuje nad całością organizacji podziemnej. Podawane im daty walki i sabotażu przyjmują jako przypadkowe i nie kierowane”.

- 1. Józef Stalin
- 2. Bolesław Bierut
- 3. Stanisław Mikołajczyk
- 4. Tadeusz Bór-Komorowski
- 5. Kazimierz Sosnkowski

A 3, B 1, C 5

Zadanie 20 (3 punkty)

Podaj, gdzie walczyły oddziały wymienionych dowódców:

- A. Płk Władysław Filipkowski
- B. Ppłk Aleksander „Wilk” Krzyżanowski
- C. Mjr Jan Wojciech „Oliwa” Kiwerski

1. Mińsk 2. Lwów 3. Wilno 4. Kowel 5. Kowno

A 2, B 3, C 4.

Zadanie 21 (2 punkty)

Podkreśl dwa główne cele, jakie postawiono przed żołnierzami AK, w pierwszych dniach powstania warszawskiego:

- 1. **Zdobycie mostów na Wiśle, w tym mostu Poniatowskiego i Kierbedzia**
- 2. **Opanowanie głównych dzielnic mieszkaniowych na zachodnim brzegu rzeki: Starego Miasta, Śródmieści i Żoliborza**
- 3. Nawiązanie kontaktu z Armią Czerwoną celem wspólnej walki
- 4. Opanowanie lotnisk w stolicy celem umożliwienia przybycia władz polskich z Londynu

Zadanie 22 (4 punkty)

Podaj w jakich miejscowościach, oprócz Pruszkowa, utworzyli Niemcy obozy przejściowe dla ludności po upadku powstania warszawskiego:

- 1) Ursusie
- 2) Ożarowie
- 3) Piastowie
- 4) Włochach

Zadanie 23 (5 punktów)

Uzupełnij zamieszczony pod zdjęciem tekst:

Zdjęcie przedstawia **klasztor na Monte Cassino**. Stanowił on jedną z fortyfikacji niemieckiej linii **Gustawa**. Stoczono o niego **4** bitwy. Sukcesem zakończył się dopiero atak oddziałów 2 Korpusu w **maju 1944 roku**.

Zadanie 24 (4 punkty)

1. Podaj miejsce i rok przedstawionego wydarzenia:

Jałta, 1945 (1 pkt)

2. Podaj imiona i nazwiska przedstawionych w tekście osób:

- Lew - **Winston Churchill** (1pkt)
- Góral – **Józef Stalin** (1 pkt)
- Kaleki demokrata - **Franklin Delano Roosevelt** (1pkt)

Zadanie 25 (3 punkty)

Uzupełnij tekst:

„Kulminacja ataków **Ukraińskiej Powstańczej Armii (Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów)**, nazywanych rzezią wołyńską przypada na **11 lipca 1943 roku**. Napadnięto wówczas jednocześnie 99 polskich wsi. Ofiarą **banderowców** (tak nazywano członków tej organizacji) padło blisko 60 tys. Polaków.

Zadanie 26 (6 punktów)

Dopasuj przedstawione symbole do opisów:

		
1.	2.	3.
		
4.	5.	6.

- A. Byli formacją partyzancką związaną z przedwojennym Stronnictwem Ludowym. Oddziały liczyły około 170 tys żołnierzy i głównie operowały na wsi.
- B. Była organizacją, która sprzeciwiała się zjednoczeniu z AK, w 1942 roku organizacja weszła w skład NSZ
- C. Większość sił tej organizacji weszła w skład AK. Od 1943 roku jej członkowie za głównego wroga uważali Związek Radziecki.
- D. Była jej podporządkowa większość formacji walczących w powstaniu warszawskim a jej siły liczyły około 390 tys. Żołnierzy
- E. W 1939 roku stworzyli oddziały Gwardii Ludowej WRN a ich oddziały walczyły w ramach ZWZ a potem AK
- F. Stworzona w 1942 roku została zastąpiona w 1944 roku przez Armię Ludową, całkowicie zależna od Moskwy i realizująca jej politykę na ziemiach polskich.

1 F, 2 E, 3 A, 4 D, 5 B, 6C.

Zadanie 27 (1 punkt)

Podaj do jakiego wydarzenia odnosi się zamieszczony plakat:

Powstanie warszawskie

Zadanie 28 (4 punkty)

Uzupełnij podpis pod zdjęciem:

Czołgi (podaj nazwę jednostki) **1 Dywizji Pancernej** dowodzone przez (imię i nazwisko dowódcy) **gen. Stanisława Maczka** uczestniczyły w walkach na terenie (nazwę kraju) **Holandii** i wyzwoliły spod niemieckiej okupacji wiele miast i wsi, wśród nich w dniu 29 października 1944 r. (podaj miasto) **Bredę** bez strat wśród ludności cywilnej.

Zadanie 29 (3 punkty)

Podaj imię i nazwisko przedstawionych na fotografiach osób:

A. Stanisław Skalski	B. Stanisław Sosabowski	C. Stefan Rowecki
-----------------------------	--------------------------------	--------------------------

Zadanie 30 (2 punkty)

1940, Katyń

Zadanie 31 (1 punkt)

Wskaż wydarzenie pierwsze (1) i ostatnie (4) chronologicznie

- A. Praska wiosna
- B. Rozpoczęcie budowy Muru Berlińskiego
- C. Początek wojny w Korei
- D. Pierwszy lot człowieka w kosmos

1 C, 4 A

Zadanie 32 (3 punktów)

„Poznański czerwiec”	1956
„Studenci do nauki”	1968
„Wydarzenia grudniowe”	1970